

Besluit inschrijving Rbtv

De Raad voor Rechtsbijstand,

Gezien:

- Artikel 2, 3 en 4 van de Wet beëdigde tolken en vertalers (Stb. 2007, 375);
- Artikel 8, eerste lid, onder b, en tweede lid, onder b, van het Besluit beëdigde tolken en vertalers van <datum> (Stb. <invullen>);
- de Regeling van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 13 januari 2011 tot wijziging van de Regeling houdende aanwijzing tot bewerker en verlening van mandaat en machtiging van de Minister van Veiligheid en Justitie aan de Raad voor de Rechtsbijstand te 's-Hertogenbosch betreffende het Register beëdigde tolken en vertalers, (Stcrt. 19 januari 2011, 1030).

Stelt beleid vast voor inschrijving in het Register beëdigde tolken en vertalers:

Begrippen en definities

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. *ALTE*: The Association of Language Testers in Europe;
- b. *Besluit btv*: Besluit beëdigde tolken en vertalers;
- c. *ERK*: Europees Referentiekader voor de Talen;
- d. *Kader voor tolktoetsen*: het door de Raad voor Rechtsbijstand vastgestelde Kader voor taalgebonden integrale tolktoetsen;
- e. *Kader voor vertaaltoetsen*: het door de Raad voor Rechtsbijstand vastgestelde Kader voor taalgebonden integrale vertaaltoetsen;
- f. *Kader voor toetsing van tolkvaardigheid en -attitude*: het door de Raad voor Rechtsbijstand vastgestelde kader voor de toetsing van tolkvaardigheid en -attitude;
- g. *Onderwijstaal*: de taal waarin het onderwijs grotendeels wordt aangeboden;
- h. *Rbtv*: Register beëdigde tolken en vertalers;
- i. *Wbtv*: Wet beëdigde tolken en vertalers.

Artikel 2

Een tolk of vertaler kan worden ingeschreven in het Rbtv indien hij voldoet aan de formele vereisten die voortvloeien uit de Wbtv en het Besluit btv en zich verklaart te houden aan de 'Gedragscode voor tolken en vertalers in het kader van de Wbtv'.

Tolk

Artikel 3

Indien een **tolk** niet beschikt over een diploma van een tolkopleiding op minimaal bachelorniveau, kan hij worden ingeschreven in het Rbtv op **C1-niveau**, als de tolk aantoonbaar te beschikken over:

1. a. integriteit;
b. een getuigschrift waaruit blijkt dat de tolk in de betreffende talencombinatie een tolktoets op C1-niveau van het ERK met goed gevolg heeft afgelegd die voldoet aan het Kader voor tolktoetsen; of
2. a. integriteit;
b. taalvaardigheid van de brontaal op ten minste C1-niveau van het ERK;
c. taalvaardigheid van de doeltaal op ten minste C1-niveau van het ERK;
d. kennis van de cultuur van het land of gebied van de bron- en doeltaal;
e. tolkvaardigheid en -attitude, waarbij de onderdelen consecutief tolken, vertaling à vue en gesprekstolken zijn getoetst en de prestaties als voldoende beoordeeld zijn conform het beoordelingsraster 'Toetsing tolkvaardigheid en tolkattitude'.

Artikel 4

Indien een **tolk** niet beschikt over een diploma van een tolkopleiding op minimaal bachelorniveau, kan hij worden ingeschreven in het Rbtv op **B2-niveau**, als de tolk aantoonbaar te beschikken over:

1. a. integriteit;
b. een getuigschrift waaruit blijkt dat de tolk in de betreffende talencombinatie een tolktoets op B2-niveau van het ERK met goed gevolg heeft afgelegd die voldoet aan het Kader voor tolktoetsen; of
2. a. integriteit;
b. taalvaardigheid van de brontaal op ten minste B2-niveau van het ERK;
c. taalvaardigheid van de doeltaal op ten minste B2-niveau van het ERK;
d. kennis van de cultuur van het land of gebied van de bron- en doeltaal;
e. tolkvaardigheid en -attitude, waarbij de onderdelen consecutief tolken, vertaling à vue en gesprekstolken zijn getoetst en de prestaties als voldoende beoordeeld zijn conform het beoordelingsraster 'Toetsing tolkvaardigheid en tolkattitude'.

Vertaler

Artikel 5

n.n.b.

Commissie btv

Artikel 6

De Raad voor Rechtsbijstand kan in de door haar te bepalen gevallen een verzoek tot inschrijving in het Rbtv ter advisering voorleggen aan de Commissie beëdigde tolken en vertalers (hierna: Commissie btv).

Slotbepalingen

Artikel 7

Het Besluit inschrijving Rbtv van 11 juni 2013 (Stcrt. 26 juni 2013, nr. 17544) wordt ingetrokken.

Artikel 8

Dit besluit wordt aangehaald als Besluit inschrijving Rbtv.

Artikel 9

Dit besluit treedt in werking op **<datum> (d.d. inwerkingtreding AMvB)**.

<datum>

*Raad voor Rechtsbijstand,
J.H. Gerritsen
Algemeen directeur / bestuurder*

TOELICHTING

Algemeen

In dit besluit wordt invulling gegeven aan de mogelijkheid om anderszins (met andere woorden: niet door middel van een diploma van tolk- of vertaalopleiding op minimaal bachelorniveau) aan te tonen te voldoen aan de wettelijke competenties uit artikel 3 van de Wbtv, zoals bedoeld in artikel 8, eerste lid, onder b, en tweede lid, onder b van het Besluit beëdigde tolken en vertalers.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Dit artikel bevat de begripsbepalingen.

Artikel 2

Volgens de Wet beëdigde tolken en vertalers (hierna: Wbtv) en het Besluit beëdigde tolken en vertalers (hierna: Besluit btv) dient een tolk of vertaler bij de aanvraag tot inschrijving in het Register beëdigde tolken en vertalers (hierna: Rbtv) de volgende documenten te overleggen:

- het door de Raad voor Rechtsbijstand vastgestelde, door de verzoeker volledig ingevulde en ondertekende inschrijfformulier;
- een originele en recente Verklaring Omtrent Gedrag volgens het screeningsprofiel voor inschrijving in het Rbtv en/of een buitenlandse integriteitverklaring;
- een kopie van een geldig legitimatiebewijs;
- een recente pasfoto;
- een (gewaarmerkte) kopie van een diploma van een tolk- of vertaalopleiding op minimaal bachelorniveau.

Daarnaast is een tolk of vertaler voor de behandeling van de aanvraag een bedrag van € 125,- verschuldigd.

Het Kwaliteitsinstituut Wbtv heeft geadviseerd om een uniforme gedragscode vast te stellen voor tolken en vertalers die onder de werking van de Wbtv vallen. Daarmee wordt onder meer invulling gegeven aan de eed en belofte die beëdigde tolken en vertalers hebben afgelegd. Zij verklaren hierin namelijk zich te gedragen zoals het een goed beëdigde tolk of vertaler betaamt. De gedragscode fungeert als leidraad voor het gedrag van tolken en vertalers en kan daardoor ook dienen als toetskader in het geval van klachten in het kader van de wettelijke klachtenprocedure voor beëdigde tolken en vertalers.

Artikel 3 en 4

Binnen het Rbtv wordt een onderscheid aangebracht tussen twee niveaus: C1-niveau en B2-niveau. Tolken die willen worden ingeschreven op C1-niveau moeten de taalvaardigheid van de bron- en doeltaal op C1-niveau van het ERK aantonen. Tolken die de taalvaardigheid van de bron- en doeltaal op B2-niveau van het ERK aantonen, worden ingeschreven op B2-niveau. De overige competenties zijn voor alle Rbtv-tolken gelijk.

Uit artikel 10, derde lid, van het Besluit btv volgt dat bij de inschrijving in het Rbtv vermeld wordt of een tolk op C1-niveau of B2-niveau is ingeschreven. Het is dan ook niet mogelijk voor een tolk om voor één talencombinatie op zowel C1-niveau als B2-niveau te worden ingeschreven. Dit geldt uiteraard niet bij verschillende talencombinaties. Een tolk kan bijvoorbeeld als tolk Nederlands ↔ Engels staan ingeschreven op C1-niveau en als tolk Nederlands ↔ Duits staan ingeschreven op B2-niveau. Een inschrijving als tolk Nederlands ↔ Frans op zowel C1-niveau als B2-niveau is niet mogelijk.

Inschrijving als tolk in het Rbtv op C1-niveau of B2-niveau is mogelijk als de tolk, naast het aantonen van de integriteit, met goed gevolg een tolktoets op respectievelijk C1-niveau dan wel B2-niveau van het ERK heeft afgelegd, die voldoet aan het door de Raad voor Rechtsbijstand vastgestelde 'Kader voor tolktoetsen'. Na het met goed gevolg afleggen van een tolktoets op C1-niveau van het ERK kan de tolk worden ingeschreven op C1-niveau. De tolk kan worden ingeschreven op B2-niveau na het met goed gevolg afleggen van een tolktoets op B2-niveau van het ERK.

Daarnaast is inschrijving als tolk in het Rbtv op C1-niveau of B2-niveau mogelijk als de tolk aantoont te beschikken over integriteit, taalvaardigheid van de bron- en doeltaal op C1-niveau dan wel B2-niveau van het ERK, kennis van de cultuur van het land of gebied van de bron- en doeltaal en tolkvaardigheid en -attitude. Of een tolk anderszins kan aantonen te voldoen aan de wettelijke competenties wordt in samenhang beoordeeld. Informatie over bijvoorbeeld relevante opleidingen, cursussen, assessments, werkervaringen, nevenactiviteiten en woonervaringen kunnen worden betrokken bij de beoordeling van het verzoek tot inschrijving. Een mogelijkheid voor een tolk is dan ook het overleggen van een portfolio. Hieronder volgt een toelichting op de voorwaarden.

Integriteit

De integriteit van ingeschakelde tolken en vertalers valt niet los te zien van het begrip kwaliteit. Bij partijdigheid van een tolk of vertaler of zelfs al bij de schijn daarvan is ook de integriteit van de betrokken tolk/vertaler onmiddellijk in het geding. Omdat dit een belangrijke competentie is, zoals omschreven in artikel 3 van de Wbtv, vormt het integriteitsaspect een belangrijk facet van de tolk- en vertaalopleidingen. De Wbtv kent voor tolken en vertalers een integriteitsborging waarbij gebruik wordt gemaakt van de Verklaring Omtrent het Gedrag. De Verklaring Omtrent het Gedrag dient, conform artikel 4 van de Wbtv, te worden aangeleverd door de tolk of vertaler en vormt de basis van de beoordeling. Daarnaast wordt bij de aanvraag alle informatie die bij de Raad voor Rechtsbijstand bekend is over de tolk of vertaler betrokken bij de beoordeling van de integriteit.

Taalvaardigheid bron- en doeltaal op C1-niveau van het ERK

De taalvaardigheid op ten minste C1-niveau van het ERK kan worden aangetoond door het overleggen van:

- een diploma van een afgeronde opleiding op vwo-niveau, hbo-niveau of wo-niveau waarbij de onderwijstaal de desbetreffende taal is geweest. Indien het een opleiding buiten Nederland betreft dan moet het getuigschrift/diploma door de Nuffic op vwo-niveau, hbo-niveau of wo-niveau worden gewaardeerd volgens de IDW-structuur. De onderwijstaal moet worden aangetoond middels een verklaring van de betrokken onderwijsinstelling;
- een diploma van een afgeronde opleiding op ten minste vwo-niveau waarbij de desbetreffende taal als vak is gedoceerd en het behaalde eindniveau van de desbetreffende taal na toetsing ten minste C1-niveau van het ERK is;
- een certificaat van een taaltoets van een aangewezen deskundige waaruit taalbeheersing op ten minste C1-niveau van het ERK blijkt;
- een certificaat van een taaltoets van een lid (full member) van ALTE waaruit taalbeheersing op ten minste C1-niveau van het ERK blijkt.

Taalvaardigheid bron- en doeltaal op B2-niveau van het ERK

De taalvaardigheid op ten minste B2-niveau van het ERK kan worden aangetoond door het overleggen van:

- een diploma van een afgeronde opleiding op havoniveau of mbo-4 niveau waarbij de onderwijstaal de desbetreffende taal is geweest. Indien het een opleiding buiten Nederland betreft dan dient het getuigschrift/diploma door de Nuffic op havoniveau of mbo-4 niveau te worden gewaardeerd volgens de IDW-structuur. De onderwijstaal dient te worden aangetoond middels een verklaring van de betrokken onderwijsinstelling;

- een diploma van een afgeronde opleiding op ten minste havo-niveau waarbij de desbetreffende taal als vak is gedoceerd en het behaalde eindniveau van de desbetreffende taal na toetsing ten minste B2-niveau van het ERK is;
- een certificaat van een taaltoets van een aangewezen deskundige waaruit taalbeheersing op ten minste B2-niveau van het ERK blijkt;
- een certificaat van een taaltoets van een lid (full member) van ALTE waaruit taalbeheersing op ten minste B2-niveau van het ERK blijkt.

Kennis van de cultuur van het land of gebied van de bron- en doeltaal

Ingevolge artikel 3 van de Wbtv moet een tolk beschikken over kennis van de cultuur van het land of gebied van de bron- en doeltaal. Het gaat hierbij om algemene kennis van het land, kennis van alle courante informatiebronnen en kennis hoe daarvan gebruik te maken en kennis van cultuur in ruime zin (gebruiken, tradities en gewoontes) (Tweede Kamer, vergaderjaar 2005–2006, 29 936 en 29 482, nr. 11, p. 6). Het is van belang dat een tolk zich bewust is van zijn rol als cultureel intermediair en beschikt over de kennis en vaardigheden die hem in staat stellen die rol te vervullen (Landelijk profiel van eindcompetenties tolken hbo-opleidingen Vertalen en Tolken Nederland). Dit houdt onder andere in dat een tolk ervoor kan zorgen dat tijdens het tolken misverstanden en onbegrip - als gevolg van culturele verschillen - worden voorkomen of opgeheven. Kennis van de cultuur van het land of gebied van de bron- en doeltaal hangt nauw samen met de overige competenties uit artikel 3 van de Wbtv.

De vereiste kennis van de cultuur van het land of gebied van de bron- en doeltaal kan bijvoorbeeld blijken uit een (langdurig) verblijf in een land of gebied waar de betreffende taal de voertaal is, het afronden van (middelbaar/hoger beroeps-)onderwijs in het taalgebied van de bron- of doeltaal, een taalstudie in de bron- of doeltaal, werkervaring (al dan niet als tolk) in het taalgebied van de bron- of doeltaal of in een context waarin kennis van de cultuur voorwaardelijk was of het afronden van onderdelen van een opleidingscurriculum of bijscholingsaanbod waarin de kennis van de cultuur een onderdeel was.

Tolkvaardigheid en tolkattitude

De beheersing van tolkvaardigheid en tolkattitude moet blijken uit een met goed gevolg afgeronde toets, waarbij de onderdelen consecutief tolken, vertaling à vue en gesprekstolken zijn getoetst. Elk onderdeel moet zijn getoetst op tolkhouding, getrouwheid en presentatie/stemgebruik en de prestaties moeten als voldoende zijn beoordeeld volgens het beoordelingsraster 'Toetsing tolkvaardigheid en tolkattitude', behorende bij het 'Kader voor toetsing van tolkvaardigheid en tolkattitude'.

Met het certificaat van een taaloverstijgende tolkvaardigheidstoets die voldoet aan het 'Kader voor toetsing van tolkvaardigheid en tolkattitude' kan een tolk aantonen te beschikken over de vereiste tolkvaardigheid en tolkattitude. Daarnaast kan met het certificaat van een tolktoets die voldoet aan het 'Kader voor tolktoetsen', zoals bedoeld in artikel 3 en 4, eerste lid, onder b, van dit besluit, de tolkvaardigheid en tolkattitude worden aangetoond. Ook taalgebonden tolkvaardigheidstoetsen kunnen naast het beoordelingsraster 'Toetsing tolkvaardigheid en tolkattitude' worden gelegd, om te beoordelen of een tolk over de vereiste tolkvaardigheid en tolkattitude beschikt.

Artikel 5

n.n.b.

Artikel 6

Indien een tolk of vertaler niet heeft aangetoond te voldoen aan de voorwaarden voor inschrijving in het Rbtv, dan volgt in beginsel een afwijzing van het verzoek. De Raad voor Rechtsbijstand kan in door hem te bepalen gevallen een verzoek ter advisering voorleggen aan de Commissie btv. Het ligt in de rede om advies te vragen aan de Commissie btv in de gevallen dat een tolk of vertaler beschikt over bijvoorbeeld bijzondere ervaring, woon- of onderwijservaring in het land van bron- of doeltaal of docentschap (vgl. Nota van Toelichting Besluit btv, p. 9). De tolk of vertaler zal een goede onderbouwing van de bijzonderheden moeten geven.